

2019/0132(NLE)

16.9.2019

SUOSITUSLUONNOS

esityksestä neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisellä assosiaatiosopimuksella siipikarjanlihalle ja siitä tehdyille lihavalmisteille myönnetyn etuuskohtelun muuttamisesta Euroopan unionin ja Ukrainan välillä kirjeenvaihtona tehdyn sopimuksen tekemisestä unionin puolesta (10720/2019 – C9-0105/2019 – 2019/0132(NLE))

Kansainvälisen kaupan valiokunta

Esittelijä: Enikő Győri

Menettelyjen symbolit

- * Kuulemismenettely
- *** Hyväksyntämenettely
- ***I Tavallinen lainsäätämisenjärjestys (ensimmäinen käsittely)
- ***II Tavallinen lainsäätämisenjärjestys (toinen käsittely)
- ***III Tavallinen lainsäätämisenjärjestys (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5	
PERUSTELUT	6

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

esityksestä neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisellä assosiaatiosopimuksella siipikarjanlihalle ja siitä tehdyille lihavalmisteille myönnetyn etuuskohtelun muuttamisesta Euroopan unionin ja Ukrainan välillä kirjeenvaihtona tehdyn sopimuksen tekemisestä unionin puolesta (10720/2019 – C9-0105/2019 – 2019/0132(NLE))

(Hyväksyntä)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon esityksen neuvoston päätökseksi (10720/2019),
 - ottaa huomioon luonnoksen Euroopan unionin ja Ukrainan välillä kirjeenvaihtona tehdyksi sopimukseksi Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Ukrainan välisellä assosiaatiosopimuksella siipikarjanlihalle ja siitä tehdyille lihavalmisteille myönnetyn etuuskohtelun muuttamisesta (10752/2019),
 - ottaa huomioon neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan ja 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan v alakohdan mukaisesti esittämän hyväksyntää koskevan pyynnön (C9-0105/2019),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 105 artiklan 1 ja 4 kohdan sekä 114 artiklan 7 kohdan,
 - ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnon,
 - ottaa huomioon kansainvälisen kaupan valiokunnan suosituksen (A9-0000/2019),
1. antaa hyväksyntänsä sopimuksen tekemiselle;
 2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden ja Ukrainan hallituksille ja parlamenteille.

PERUSTELUT

Taustaa

EU:n ja Ukrainan välillä vuonna 2014 allekirjoitettuun assosiaatiosopimukseen kuuluu yhtenä osana pitkälle menevä ja laaja-alainen vapaakauppa-alue (DCFTA). Sen mukaisesti useimmat tullinimikkeet on vapautettu tai niihin sovelletaan erityisiä tariffikiintiöitä. Siipikarjanliha ja siitä tehdyt lihavalmisteet katsotaan aroiksi tuotteiksi. Sen vuoksi niihin sovelletaan tullitonta tariffikiintiötä DCFTA-sopimuksen mukaisesti.

Tullinimikkeisiin CN 0207 13 70 ja 0207 14 70 kuuluvien tuoreiden tai jäädytettyjen ”muiden” palojen tuonti Ukrainasta on kuitenkin vapautettu ilman minkäänlaisia määrällisiä rajoituksia. Juuri näiden kahden suojaamattoman tullinimikkeen piiriin kuuluvien siipikarjan palojen tuonti unioniin on kasvanut jyrkästi vuodesta 2016, sillä vuonna 2016 tuonti oli 3 700 tonnia ja vuonna 2018 jo yli 55 000 tonnia. Tämä uudentyyppinen siipikarjan pala käsittää perinteisen rintapalan ja siihen kuuluvat siipien olkaluut. Vähäisen muuntamisen jälkeen tällaista palaa on myyty EU:n markkinoilla siipikarjan rintana, joka katsotaan tariffikiintiön alaiseksi erittäin araksi tuotteeksi. Tämä uudenlainen siipikarjan pala on suunniteltu yksinomaan sitä tarkoitusta varten, että se luokitellaan DCFTA:n mukaisesti tullittomiin tullinimikkeisiin.

Tullinimikkeisiin CN 0207 13 70 ja 0207 14 70 kuuluvien tuotteiden tuonti unioniin oli vuosina 2016 ja 2017 arvoltaan yhteensä 43,9 miljoonaa euroa. Tämä on 1,1 prosenttia unioniin kaikista kolmansista maista kyseisinä kahtena kalenterivuotena suuntautuneesta siipikarjanlihan tuonnista.

Neuvosto antoi 20. joulukuuta 2018 komissiolle luvan aloittaa neuvottelut Ukrainan kanssa sen riskin poistamiseksi, että unionin markkinat vääristyvät Ukrainasta tulevan rajoittamattoman tullittoman tuonnin vuoksi, ja asian ratkaisemiseksi muuttamalla siipikarjanlihalle ja siitä tehdyille lihavalmisteille myönnettyä etuskohtelua.

Neuvottelut käytiin 29. tammikuuta ja 22. helmikuuta 2019 välisenä aikana, ja ne saatiin päätökseen 19. maaliskuuta 2019. Sopimuksella muutetaan assosiaatiosopimusta sisällyttämällä kaksi tullinimikettä (CN 0207 13 70 ja 0207 14 70) voimassa olevaan tariffikiintiöön, joka on nykyisin 18 400 tonnia ja nousee 20 000 tonniin vuonna 2021, jolloin kiintiötä korotetaan 50 000 tonnilla. Tullinimikkeillä CN 0207 13 70 ja 0207 14 70 tapahtuvaan, kiintiön ylittävään tuontiin sovellettaisiin tällöin suosituimmuustullia, joka on 100,8 euroa/100 kg netto.

On huomionarvoista, että neuvottelut saatiin päätökseen kolmen viikon kuluessa, vaikka tähän asiaan sovelletaan tavanomaista hyväksyntämenettelyä. Sopimusluonnokseen sisältyi määräys, jonka mukaan sopimusta sovellettaisiin väliaikaisesti Ukrainan parlamentin ratifioitua sen (ratifioinnin saattamisesta päätökseen annetun ilmoituksen vastaanottamispäivää seuraavan kuukauden ensimmäisestä päivästä). INTA-valiokunta sai ilmoituksen 15. maaliskuuta 2019, kun jäljellä oli enää kaksi parlamentin täysistuntoa ennen vaalitaukoa. Tämä merkitsi sitä, että jos menettelyt Ukrainassa olisi hoidettu nopeasti,

sopimusta olisi saatettu soveltaa väliaikaisesti ennen kuin Euroopan parlamentti oli antanut hyväksyntänsä.

INTA-valiokunta järjesti asiasta keskustelun, ja sen seurauksena INTA-valiokunnan puheenjohtaja lähetti komission jäsenille Cecilia Malmströmille ja Phil Hoganille kirjeen, jossa pantiin merkille komission ehdotus, että sopimusta alettaisiin soveltaa väliaikaisesti, ja muistutettiin yleisestä säännöstä, jonka mukaan mitään sopimuksia tai niihin tehtäviä muutoksia ei pitäisi soveltaa väliaikaisesti ennen kuin parlamentti on antanut hyväksyntänsä.

EU ja Ukraina allekirjoittivat sopimuksen 30. heinäkuuta 2019. Neuvosto toimitti allekirjoitetun sopimuksen 26. elokuuta 2019 parlamentille ja pyysi sitä antamaan hyväksyntänsä.

Keskeiset seikat

Ukraina on Euroopan unionin tärkeä geopoliittinen ja geostrateginen kumppani. EU on jatkuvasti huomionnut sen monin tavoin, muun muassa myöntämällä makrotaloudellista rahoitusapua avustaakseen Ukrainaa poliittisen ja taloudellisen muutoksen tiellä. Tämä osoittaa, että EU on sitoutunut Euroopan naapuruuspolitiikan tavoitteiden eli poliittisen ja taloudellisen vakauden saavuttamiseen.

EU on Ukrainan suurin kauppakumppani, jonka osuus sen kauppavaihdosta oli yli 40 prosenttia vuonna 2016. Ukrainan osuus EU:n koko kauppavaihdosta on 0,9 prosenttia, ja kyseisen kauppavaihdon arvo oli 29,6 miljardia euroa vuonna 2016.

EU:n ja Ukrainan tavarakaupan arvo oli vuonna 2018 40 miljardia euroa, josta 18 miljardia euroa koostui Ukrainasta EU:hun suuntautuvasta tuonnista ja 22,1 miljardia euroa EU:sta Ukrainaan suuntautuvasta viennistä, eli EU:n kauppataaseen ylijäämä oli tässä tapauksessa 4 miljardia euroa. On syytä panna merkille, että Ukrainan kriisin sekä poliittisen ja taloudellisen myllerryksen vuoksi kaupankäynnin nykyvolyyymi vastaa vuoden 2008 tasoa. Parlamentti on ollut tyytyväinen siihen, että kaupalliset siteet ovat vähitellen vahvistuneet ja Ukrainan vienti EU:hun on monipuolistunut DCFTA:n myönteisenä seurauksena. On kuitenkin korostettava, että on tärkeää panna DCFTA asianmukaisesti täytäntöön. Tämän epätyypillisen siipikarjan palatyypin tapauksessa käytetään aivan ilmiselvästi hyväksi sopimuksessa olevaa porsaanreikää, vaikka toiminta onkin laillista. Valittu toimintatapa on selvästi lojaalin yhteistyön hengen vastainen. On päivänselvää, että sopimuksen kaikkia määräyksiä on noudatettava ja ne on pantava täytäntöön kaikilta osin.

Poistaakseen sen riskin, että siipikarjanlihaa tuotaisiin mahdollisesti tullitta, mikä on EU:lle erittäin arka asia, komissio kävi neuvotteluja ja muutti niiden päätteeksi assosiaatiosopimuksen määräyksiä siipikarjanlihan ja siitä tehtyjen lihavalmisteiden kaupasta. Muutetulla tekstillä korjataan porsaanreikä, ja siipikarjanlihan kaupassa voidaan jälleen palata sääntöpohjaisuuteen.

Suosituks

Esittelijä suosittelee, että sopimukselle annetaan hyväksyntä, koska se tarjoaa ratkaisun nykytilanteeseen, jossa ukrainalaista siipikarjanlihaa tuodaan liiallisia määriä, sillä siinä

– sisällytetään tullinimikkeet CN 0207 13 70 ja 0207 14 70 nykyisen tariffikiintiön piiriin

– korotetaan kiintiötä 50 000 tonnilla ja

– määrätään, että edellä mainittujen tullinimikkeiden kuten myös muiden tullinimikkeiden kiintiön ylittävään tuontiin sovelletaan suosituimmuustullia.

Muutetun sopimuksen tarkoituksena on suojella EU:n tuottajien etuja, ja sillä suojaudutaan siipikarjanlihan mahdolliselta rajoittamattomalta tuonnilla. Esittelijä myös kehottaa panemaan koko DCFTA:n täytäntöön uskollisesti ja tarkasti, sillä siihen Ukraina on joka tapauksessa sitoutunut. Esittelijä muistuttaa myös, että Ukrainan on kauppakumppanina tärkeää sitoutua täysimääräisesti terveyttä ja kasvinsuojelua koskevien edellytysten noudattamiseen, sillä niistä ei voida tinkiä. Kaikessa elintarvikkeiden tuonnissa on noudatettava EU:n tiukkoja elintarvikkeiden turvallisuus- ja laatuvaatimuksia. EU:n elintarviketurvallisuus- ja terveystahtimuksia on sovellettava kaikkiin EU:ssa myytäviin ja kulutettaviin tuotteisiin riippumatta siitä, onko ne tuotettu EU:ssa vai tuotu muualta.

Komission olisi lisäksi huolellisesti ja säännöllisesti valvottava tämän sopimuksen täytäntöönpanoa ja noudattamista. Parlamentti seuraa valvontaa ja puuttuu tarvittaessa ongelmiin.

Siipikarjanlihan kauppa muodostaa vain osan EU:n ja Ukrainan välisen kaupan laajasta kirjosta. Ukraina on edelleen erittäin tärkeä kauppakumppani EU:lle, joten DCFTA:n noudattaminen ja täysimääräinen täytäntöönpano on elintärkeää hyvän yhteistyön kannalta. Ukrainan olisi käytävä kauppaa DCFTA-sääntöjen puitteissa luotettavalla tavalla.

Komission on tarpeen tarkastella DCFTA:ta laajemmassa mielessä ja määriteltävä mahdollisuuksien mukaan jäljellä olevat puutteet ja porsaanreiät, joiden vuoksi EU:n tuottajat voisivat joutua epäedulliseen asemaan. Komission olisi siksi käytettävä välittömästi kaupankäyntiin liittyvää koko keinovalikoimaansa mahdollisten ongelmien ratkaisemiseksi.

Esittelijä suosittelee kirjeenvaihtona tehdyn sopimuksen, jolla muutetaan siipikarjanlihalle ja siitä tehdyille lihavalmisteille myönnettyä etuuskohtelua, nopeaa täytäntöönpanoa, koska näin luodaan vakaa ja ennakoitavissa oleva kaupankäyntiympäristö, kun nykyisiin määräyksiin sisältyvistä puutteista päästään eroon.